

Datum van inontvangstneming : 22/11/2018

Zaak C-649/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

15 oktober 2018

Verwijzende rechter:

Cour d'appel de Paris (rechter in tweede aanleg, Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 september 2018

Verzoekende partij:

A

Verwerende partij:

■

UD

AFP

B

L

[OMISSIS]

[OMISSIS] [administratieve informatie]

COUR D'APPEL DE PARIS

[OMISSIS]

ARREST VAN 28 SEPTEMBER 2018

[OMISSIS]

[OMISSIS] [administratieve informatie]

APPELLANTE

Vennootschap S, **bv, vennootschap naar Nederlands recht**

in de persoon van haar wettelijke vertegenwoordigers

[...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

NEDERLAND

[OMISSIS]

[OMISSIS] [door de verwijzende rechter weggelaten passage]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de advocaat]

GEÏNTIMEERDEN

█ handelaar, eigenaar van een apotheek

met de naam [...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

in de persoon van zijn wettelijke vertegenwoordigers

68000 COLMAR

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de onderneming en haar advocaat]

ASSOCIATION UNION DES GROUPEMENTS DE [...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

in de persoon van haar wettelijke vertegenwoordigers

[...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

44000 NANTES

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de onderneming en haar advocaat] **[Or. 2]**

ASSOCIATION FRANÇAISE DES PHARMACIES [...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

in de persoon van haar wettelijke vertegenwoordigers

[...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

59650 VILLENEUVE D'ASCQ

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de onderneming en haar advocaat]

SARL PHARMACIE DU B [...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

in de persoon van haar wettelijke vertegenwoordigers

[...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

59650 VILLENEUVE D'ASCQ

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de onderneming en haar advocaat]

SELARL PHARMACIE DE L [...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

in de persoon van haar wettelijke vertegenwoordigers

[...] [door de verwijzende rechter weggelaten informatie]

33320 EYSINES

[OMISSIS]

[OMISSIS] [gegevens betreffende de onderneming en haar advocaat]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [rechtsprekende formatie en procedurele informatie]

ARREST:

[OMISSIS] [procedurele informatie] **[Or. 3]**

- 1 De bv naar Nederlands recht S (vennootschap A), die in Nederland is geregistreerd voor de uitoefening van de activiteiten van een apotheek, oefent haar activiteiten eveneens uit door de onlineverkoop van geneesmiddelen via verscheidene websites, waaronder de site „www.s[...]fr”, die in het bijzonder is bedoeld voor de Franse consumenten.

Zij heeft in Frankrijk de activiteiten van haar website gepromoot via diverse kanalen, met name het invoegen van reclamefolders (flyers) in pakjes die worden verstuurd door andere actoren op het gebied van de verkoop op afstand (Z Sho en La R) (een praktijk die in het Frans „asilage” wordt genoemd), het versturen van

reclaimedrukwerk via de post en het publiceren van reclameaanbiedingen op haar website. Zij heeft ook een betalende vermelding gekocht voor de zoekwoorden „lasante.net” (Google AdWords), heeft op grote schaal promotie gevoerd door de aandacht te vestigen op kortingen en door internetgebruikers de kans te bieden grote hoeveelheden geneesmiddelen te bestellen.

- 2 Op 13 juni 2016 hebben de verenigingen UNION DES GROUPEMENTS DE [...] (UD) en ASSOCIATION FRANÇAISE DES PHARMACIES[...] (AFP), evenals ██████████ (exploitant te Colmar onder de handelsnaam PHARMACIE DU [...]), de sarl PHARMACIE DU B[...] (vennootschap B) (exploitant te Villeneuve d'Ascq en beheerder van de website voor de elektronische handel in farmaceutische producten la[...]net), en de [vennootschap] PHARMACIE DE L[...] (vennootschap L) (exploitant te E[...] in Gironde), die in Frankrijk apothekactiviteiten in een apotheek en online uitoefenen, op basis van de beschuldiging van daden van oneerlijke concurrentie ten gevolge van de niet-naleving van de toepasselijke regelgeving, vennootschap A voor de tribunal de commerce de Paris (handelsrechter, Frankrijk) gedaagd, waarbij zij vergoeding hebben geëist van de schade ten gevolge van de oneerlijke concurrentie die bestond in het voordeel dat die vennootschap (volgens hen) onrechtmatig had gehaald uit de niet-naleving van de wetgeving betreffende de onlineverkoop van geneesmiddelen in Frankrijk, evenals verscheidene maatregelen inzake de sluiting van de website en de stopzetting van de reclame.
- 3 Vennootschap A heeft zich tegen die eisen verzet omdat de aangevoerde overtredingen volgens haar niet waren aangetoond, de Franse wetgeving waarop verzoekers zich beroepen niet op haar van toepassing is en, in essentie, zij als wettelijk in Nederland gevestigde vennootschap voor apothekersactiviteiten in een apotheek haar producten aan inwoners van Frankrijk verkoopt via elektronische handel.
- 4 **In zijn vonnis van 11 juli 2017** heeft de tribunal de commerce de Paris geoordeeld dat het creëren van de Franse website van vennootschap A wordt geregeld door de wetgeving van haar land van oorsprong, maar heeft hij in aanmerking genomen dat die vennootschap, door reclamefolders op meer dan drie miljoen exemplaren buiten haar apotheek te laten verspreiden, de klanten in Frankrijk heeft benaderd op een wijze die het beroep van apotheker onwaardig is, wat in strijd is met de artikelen R 4235-22 en R 4235-64 van de code de la santé publique (Frans wetboek van volksgezondheid) (de rechter in eerste aanleg had geoordeeld dat die teksten ook van toepassing zijn op actoren uit de Europese Unie die in Frankrijk actief zijn op het gebied van de onlineverkoop van geneesmiddelen), en dat de niet-naleving van die regelgeving tot concurrentievervalsing heeft geleid, doordat de Nederlandse vennootschap daardoor een economisch voordeel heeft gekregen ten opzichte van de andere actoren die actief zijn op de Franse binnenlandse markt, wat oneerlijke concurrentie betekent.

- 5 Vennootschap A heeft op 21 september 2017 hoger beroep aangetekend, waarbij zij in essentie stelt dat de artikelen R 4235-22 en R 4235-64 van het Franse wetboek van volksgezondheid niet op haar van toepassing zijn, omdat zij een onrechtmatige hinderpaal vormen voor het beginsel van de toepassing van de regels van het land van oorsprong zoals vastgesteld door de Europese richtlijn 2001/83/EG van 6 november 2001, zoals gewijzigd, en de Europese richtlijn 2000/31/EG van 8 juni 2000, en artikel 34 VWEU.
- 6 De geïntimeerden UD, AFP, ████████ en de vennootschappen B en L vragen de bevestiging van het vonnis, voor zover daarin de Franse wet wordt toegepast op reclame voor de verkoop van geneesmiddelen, en de door vennootschap A gevoerde grootschalige reclamecampagne als oneerlijke concurrentie wordt bestempeld zowel wegens de aard ervan, die strijdig is met de waardigheid van het beroep, als wegens de inhoud, die aanspoort tot het overmatige gebruik van geneesmiddelen, maar vragen de herziening van het vonnis voor wat de rest betreft, waarbij zij de toepassing vragen op de door vennootschap A in Frankrijk gevoerde praktijken, waaronder het gebruik van betalende vermeldingen via Google Adwords [Or. 4], van de bepalingen van het Franse wetboek van volksgezondheid en het besluit van 28 november 2016 van de Ministre des affaires sociales et de la santé (Franse minister van Sociale Zaken en Gezondheid) betreffende de goede praktijken inzake de verstrekking van geneesmiddelen.
- 7 Er wordt niet betwist dat vennootschap A wettelijk bevoegd is geneesmiddelen te verkopen aan het publiek in Nederland, waar zij wettelijk is gevestigd, en evenmin dat zij via haar website www.s[...]fr aan de Franse consumenten slechts geneesmiddelen verkoopt waarvoor een vergunning voor het in de handel brengen is afgegeven en waarvoor geen doktersvoorschrift is vereist;
- 8 Partijen zijn het voornamelijk oneens over de toepassing van de regels op het gebied van reclame:
- de Nederlandse vennootschap A stelt dat zij enkel is onderworpen aan de Nederlandse regelgeving, op basis waarvan zij, volgens haar, de verschillende vormen van reclame mag voeren waarvan zij gebruik heeft gemaakt voor het vergroten van de bekendheid van haar website bij het Franse publiek, en meent dat de lidstaat van de bestemming van de dienst haar zijn eigen regels niet kan opleggen, noch haar kan onderwerpen aan zijn toezichthoudende instanties, door erop te wijzen dat, volgens haar, de artikelen R 4235-22 en R 4235-64 van het Franse wetboek van volksgezondheid terzijde moeten worden geschoven, omdat zij een niet-gerechtvaardigde hinderpaal vormen voor het beginsel van het vrije verkeer [OMISSIS] en, aangezien zij niet gerechtvaardigd zijn of evenredig met de noodzaak van de bescherming van de volksgezondheid, strijdig zijn met de bepalingen van artikel 85 quater van de Europese richtlijn van 6 november 2001, zoals gewijzigd, de bepalingen inzake de interne markt van artikel 3 van de richtlijn van 8 juni 2000 betreffende de elektronische handel, en artikel 34 VWEU.

- terwijl de Franse geïntimeerden betogen dat de beperkingen die het Franse wetboek van volksgezondheid oplegt aan reclamepraktijken inzake de onlineverkoop van geneesmiddelen, in het bijzonder wat de waardigheid en eer van het beroep betreft, gerechtvaardigd zijn en evenredig met het nagestreefde doel van de bescherming van de volksgezondheid;
- 9 Derhalve is het noodzakelijk, zoals vennootschap A voorstelt, het Hof van Justitie van de Europese Unie prejudiciële vragen te stellen, om uit te maken of de toepassing van de genoemde artikelen R 4235-22 en R 4235-64 van het Franse wetboek van volksgezondheid en de beperkingen die worden opgelegd door het besluit van 28 november 2016 van de minister van Sociale Zaken en Gezondheid, betreffende de goede praktijken inzake de verstrekking van geneesmiddelen, verenigbaar zijn met de Europese richtlijn van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik, zoals gewijzigd, de Europese richtlijn van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij voor de elektronische handel, en artikel 34 VWEU;

OM DIE REDENEN, alvorens recht te spreken,

- 10 Gelast de toezending door de griffie aan het Hof van Justitie van de Europese Unie van prejudiciële vragen om uit te maken of de Europese regelgeving, met name:
- artikel 34 VWEU;
 - artikel 85 quater van de Europese richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik, zoals gewijzigd;
 - de bepalingen inzake de interne markt van artikel 3 van richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij voor de elektronische handel,

een lidstaat van de Unie in staat stelt om op zijn grondgebied aan apothekers die onderdaan zijn van een andere lidstaat van de Unie specifieke regels op te leggen betreffende:

- het verbod klanten te benaderen via methoden en middelen die worden beschouwd als strijdig met de waardigheid van het beroep als bedoeld in het huidige artikel R 4235-22 van **[Or. 5]** het Franse wetboek van volksgezondheid;
- het verbod patiënten aan te sporen tot overmatig gebruik van geneesmiddelen als bedoeld in het huidige artikel R 4235-64 van het Franse wetboek van volksgezondheid, en

- de verplichting de goede praktijken inzake de verstrekking van geneesmiddelen zoals vastgesteld door de overheid van de lidstaat na te leven, door bijkomend te eisen dat in het online bestelproces voor geneesmiddelen een gezondheidsvragenlijst wordt ingevoegd, en het gebruik van betalende vermeldingen te verbieden, als bedoeld in het huidige besluit van 28 november 2016 van de Franse minister van Sociale Zaken en Gezondheid.
- 11 De uitspraak wordt aangehouden in afwachting van het antwoord van het Hof van Justitie.
- 12 De beslissing betreffende de kosten wordt aangehouden.

De griffier

De voorzitter